

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-4/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-232/2020.)

Érintett szerv: Budapesti Rendőr-főkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) sérelmezte, hogy 2020. május 30-án vele szemben közlekedésrendészeti intézkedést kezdeményeztek, amelynek keretében elvették gépjárműve rendszámát. Sérelmezi továbbá, hogy az intézkedő rendőrök tiszteletlen és fenyegető hangnemben kommunikáltak vele; nem adtak megfelelő tájékoztatást az intézkedés körülményeiről; valamint a járványvédelmi előírásokat sem tartották be.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. *D. G. r. törm.* és *H. P. J. r. törm.*, a Budapesti Rendőr-főkapitányság Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály Motoros Alosztály rendőrei a panaszossal szemben 2020. május 30-án 12 óra 15 perckor kezdeményeztek intézkedést két polgárőrrel közösen, mivel a panaszos cseh felségjelzésű olyan ideiglenes hatósági jelzéssel ellátott járművel közlekedett, amely tény már önmagában felvetette a KRESZ 5. § (1) bekezdés a), valamint f) pontjainak megsértése, ezáltal a Szabs. tv. 221. §-a szerinti, az érvénytelen hatósági engedéllyel vagy jelzéssel való közlekedés, továbbá a Szabs. tv. 224. §-a szerinti, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértések elkövetésének egyszerű gyanúját. Mindez az Rtv. 13. § (1) bekezdése, valamint a Szolgálati Szabályzat 9. §-a értelmében intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. E körben megjegyzendő, hogy egyébként az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja konkrét jogellenes körülmény észlelése hiányában is lehetővé teszi, hogy a rendőr – többek között – ellenőrizze közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását.

A rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján az intézkedés során tisztázódott, hogy a külföldi ideiglenes hatósági jelzéshez az indítási naplón kívül más dokumentum – úm. forgalmi engedély vagy fogalomban tartási engedély – nem tartozott, így az ideiglenes hatósági jelzés Magyarország területén érvénytelen volt. Mindemellett a helyszínen kiderült az is, hogy a jármű kötelező felelősségbiztosítása lejárt. E körülmények között az érintett jármű hatósági jelzését – figyelemmel a 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 97. §-ának (1) bekezdésére – a helyszínen el kellett venni. E körben a rendőrnek mérlegelési lehetősége nem volt. Ennek tényéről átvételi elismervény készült. A panaszossal szemben az intézkedés eredményeként szabálysértési eljárás indult.

2. Szemben a panaszos által közltekkel, a rendelkezésre bocsátott jelentések és a parancsnoki kivizsgálás tanúsága szerint az intézkedő rendőrök – az Rtv. 20. §-ában, valamint a Szolgálati Szabályzat 5. §-ában foglaltaknak megfelelően – a napszaknak megfelelő köszöntést követően közölték az intézkedés okát és célját, az intézkedés végén pedig a panasztételi lehetőségre vonatkozó szükséges felvilágosítást is megadták. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból kitűnik továbbá, hogy a szabálysértési eljárás releváns körülményeiről is megfelelő tájékoztatást adtak. Ezt az álláspontot erősíti, hogy a panaszos határidőben élt a panasztételi lehetőségével; panaszában név, rendfokozat és jelvéyszám alapján jelölte meg *D. G. r. törm.*-t; továbbá az intézkedés általa tévesnek vélt normatív alapjára is hivatkozott.

3. A rendelkezésre bocsátott parancsnoki kivizsgálás hangsúlyozza, hogy az intézkedés idején hatályban lévő járványvédelmi szabályok értelmében kizárólag a vásárlás és a tömegközlekedési eszközökön való tartózkodás során volt kötelező a száját és orrot elakaró maszk viselése. Kesztyű alkalmazása még ezekben az esetekben sem volt elvárt. A panaszos tehát olyan elvárásokat fogalmazott meg, amelyeknek az intézkedő rendőröknek megfelelnie nem kellett. Ezzel együtt a rendőröknek lehetőség szerint tartaniuk kellett védőtávolságot, valamint – rendőr-főkapitányi utasításnak megfelelően – kéz- és felületfertőtlenítő szereket kellett alkalmazniuk. Utóbbi alkalmazásának ténye a rendelkezésre álló információk alapján nem igazolható.

4. Az intézkedés hangneme tekintetében – szemben a panaszos állításával – a rendőrök egybehangzóan úgy jelentettek, hogy határozott, de udvarias hangnemben intézkedtek, és cáfolták, hogy az intézkedés során „szemtelenül, kaján vigyorral” kommunikáltak volna a panaszossal. E tekintetben nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítené tisztázni a tényállást.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy az intézkedésre kellő jogalap birtokában, az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése szerinti szükségesség és arányosság mércéjének megfelelően, jogszerűen került sor, amely során a rendőrök minden szükséges tájékoztatást megadtak a panaszos számára. **Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az e körbe tartozó sérelmek tekintetben visszásság nem történt.**

2. A járványvédelmi szabályok megtartása és az intézkedés során alkalmazott hangnem tekintetében a rendelkezésre álló információk alapján nem lehetett tisztázni a tényállást, **így az e körülményeket érintő sérelmek tekintetében nem állt módomban állást foglalni.**

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos